

BUKOVINIAN STATE
MEDICAL UNIVERSITY
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ȘTEFAN CEL MARE
UNIVERSITY
OF SUCEAVA
СУЧАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. ШТЕФАНА ЧЕЛ МАРЕ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СУСПІЛЬНИХ НАУК ТА ІСТОРІЇ МЕДИЦИНИ

AKTUALINI PYTANNIA SUSPILINIH
NAUK TA ISTORII MEDITSINI
(APSNIM)

CURRENT ISSUES OF SOCIAL
STUDIES AND HISTORY OF
MEDICINE

АКТУАЛЬНЫЕ ВОПРОСЫ
ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК
И ИСТОРИИ МЕДИЦИНЫ

ENJEUX ACTUELS DES SCIENCES
SOCIALES ET DE L'HISTOIRE DE
LA MEDECINE

Спільний українсько-румунський науковий журнал
Joint Ukrainian-Romanian scientific journal

2023, 2 (36)

*Журнал засновано в 2013 р.
Перереєстровано 27.07.2015 р. у Міністерстві
юстиції України (Свід. № 21495-11295ПП – Сер. КВ)*

*Journal started publishing in 2013 year.
Re-registered in the Ministry of Justice of Ukraine
27.07.2015 p (Cert.of registr. № 21495-11295ПП – Ser. KB)*

*Журнал включено до Категорії "Б" Переліку
наукових фахових видань України з історичних
та філологічних наук (Наказ МОН України № 409
від 17.03.2020р.).*

*Journal is on the List of Scientific Professional publication
of the Ministry of Education and Science of Ukraine
Category «B», entitled to publish main results of
dissertations in different fields of **Historical sciences** and
Philological sciences (order № 409 of 17.03.2020)*

Editors-in-Chief: Dr. of History, Prof. **Antonyi Moysey** (Bukovinian State Medical University)
Dr. of History, Prof. **Stefan Purici** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Executive Editors: Dr. of Philology, Prof. **Antonina Anistratenko**, responsible for the electronic version of the journal
Ph.D., Assoc. Prof. **Yulia Rusnak** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Larysa Shutak** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Halyna Navchuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Tetyana Nykyforuk** (Bukovinian State Medical University)
Ph.D., Assoc. Prof. **Alla Tkach** (Bukovinian State Medical University)
Dr. of History, Assoc. Prof. **Harieta Mareci Sabol** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Editors Assistants: Ph.D., Lecturer **Vasile M. Demciuc** (Ștefan cel Mare University of Suceava)

Responsible for the Bibliographic description of the references: **Svitlana Tulevska**

INDEXING: Index Copernicus – 73,78 (2016) | Infobase Index – 2,8 (2016) | MIAR – 2,8 (2016) | SRJIF – 3,98 (2017) | JICIndex – 0,110 (2017) | SJIF – 5,952 (2020)

*Journal was registered in the international scientometric and bibliographical database **Index Copernicus**, **Directory of Open Access Journals (DOAJ)**, **Ulrichs Web**, **Erih Plus**, **Scientific Indexing Services**, **Index of Turkish Education**, **Infobase Index**, **World Cat**, **DRJI**, **MIAR**, **Root indexing**, has published in database: **Google Scholar**, **SCIARY** (World Wide Science Educational Library), **Scientific periodicals of Ukraine**, **CEEOL (Germany)**, **e-library**.*

EDITORIAL BOARD:**SOCIAL SCIENCES**

History: Prof. *Onoriu Colăcel*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof., *Serhiy Dobrshanskiy*, Ph. D., Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Gennadii Kazakevych*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (**Ukraine**); Prof. *Michel Kerautret*, Dr. of History, Ecole des Hautes études en sciences sociales (Paris, **France**); Prof. *Zenon Kohut*, Dr. of History, Alberta University (Edmonton, **Canada**); Prof. *Anatoliy Kotsur*, Dr. of History, Taras Shevchenko Kyiv National University (**Ukraine**); Prof. *Oleksandr Kurochkin*, Dr. of History, M. Rylskyi Institute of Art, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, **Ukraine**); Prof. *Yuri Makar*, Dr. of History, Academician of the Ukrainian Academy of History, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Senior Research Associate *Paul Meerts*, Dr. of History, Institute of International Relations Clingendael (The Hague, **Netherlands**); Prof. *Olimpia Mitric*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Gheorghe Onișoru*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Nataliya Petrova*, Ph. D., I. I. Mechnikov National University of Odesa (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Florin Pintescu*, Dr. of History, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Acad. *Stepan Pavliuk*, Dr. of History, Director of the Institute of Ethnology, Academy of Sciences (**Ukraine**); Acad. *Anna Skrypnyk*, Dr. of History, Director of the Institute of Art Studies, Folklore and Ethnology, Academy of Sciences (Kyiv, **Ukraine**); Prof. *Andrzej Wawryniuk*, Dr. of History, Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Cholmie (**Poland**);

Philology: Prof. *Bertrand Badiou*, Dr. of Philology, Ecole normale supérieure (Paris, **France**); Prof. *Piotr Borek*, Dr. of Philology, Head of the Polish Philology Institute Krakiv Pedagogical University (**Poland**); Assoc. Prof. *Carmen Dărăbuș*, Dr. of Philology, Kliment Ohridski University of Sofia (**Bulgaria**); Prof. *Mircea A. Diaconu*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Evelina-Mezalina Graur*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Adam Falowski*, Dr. of Philology, Head of the East Slavic Philology Institute Jagiellonian University (**Poland**); Prof. *Roma Franko*, Dr. Of Philology, University of Saskatchewan (**Canada**); Assoc. Prof. *Anastasiya Lepetiukha*, Kharkiv national pedagogical university named after H. Skovoroda (**Ukraine**); Assoc. Prof. *Simona-Aida Manolache*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Chief Research Worker *Anna-Maria Sorescu-Marinkovich*, Dr. of Philology, Balkan Institute at Serbian Academy of Sciences and Art (Belgrad, **Serbia**); Prof. *Hanna Martynova*, Dr. of Philology, Bohdan Chmelnytskyi Cherkasy National University (Ukraine); Prof. *Ovidiu Morar*, Dr. of Philology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Mihaela Violeta Munteanu*, Dr. of Philology, Technical University of Cluj-Napoca (**Romania**); Prof. *Rodica-Măria Nagy*, Dr. of Filology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Felix-Narcis Nikolau*, Dr. Of Philology, Lunds universitet (**Sweden**); Prof. *Antoaneta Olteanu*, Dr. of Philology, Bucharest University (**Romania**); Assoc. Prof. *Oleksandr Rak*, Ph. D. of Philology, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Nataliya Rusnak*, Dr. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**); Dr. of Filology, Prof. *Svitlana Shabat-Savka*, Ph. D. of Philology, Yuriy Fedkovych Chernivtsi National University (**Ukraine**);

Philosophy: Prof. *Sorin Tudor Maxim*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Diego Sanches Mecka*, Dr. of Philosophy, National University of Distance Education (Madrid, **Spain**); Assoc. Prof. *George Neamțu*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Bogdan Popoveniuc*, Dr. of Philosophy, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Assoc. Prof. *Nina Zoriy*, Ph. D. of Philosophy, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**).

HISTORY OF MEDICINE:

Assoc. Prof. *Carmen Cornelia Bălan*, Dr. of Psychology, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Dr. med. Dipl.-Psych, MBA, *Gerhardt Dammann*, Chief of Psychiatrische Klinik Münsterlingen and the psychiatric services Thurgau (**Switzerland**); Prof. *Alexander Fediv*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Oleksandr Ivashiuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Alfred Prits*, Dr. of Psychology, President of World Psychology Union Head of Psychotherapy and Psychoanalysis Institute in Vienna (**Austria**); Assoc. Prof. *Nadia Laura Serdenciu*, Dr. of Educational Sciences, Ștefan cel Mare University of Suceava (**Romania**); Prof. *Viktor Tashchuk*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**); Prof. *Dmytro Tyntyuk*, Dr. of Medicine, Chisinau State University of Medicine and Pharmacy N. Testemitsanu (**R. Moldova**); Prof. *Bohdan Vasylevskiy*, Dr. of Medicine, Chief of Psychosomatik Institute (Warsaw, **Poland**); Prof. *Vasyl Cheban*, Dr. of Medicine, Bukovinian State Medical University (**Ukraine**).

Актуальні питання суспільних наук та історії медицини. Спільний українсько-румунський науковий журнал. Серія “Історичні та філологічні науки” || Current issues of Social studies and History of Medicine. Joint Ukrainian-Romanian scientific journal. Series “Historical and philological sciences”/ Редколегія: А. Мойсей, Ш. Пуріч. Чернівці–Сучава: БДМУ. 2023. № 2 (36). 106 с.

ISSN: 2311-9896; EISSN 2411-6181

The actual problems of world history, history of Ukraine, history of religion, ethnogenesis and traditional culture of peoples, archeology, philosophy, linguistics, literature and history of medicine are investigated in the journal. The journal is the international edition according to the sphere of extension and geography of the authors.

ББК 60я53+5г.я43

The journal is published in paper and electronic version with the resolution of the academic council of Higher State Educational Establishment of Ukraine “Bukovinian State Medical University” (Decision № 6. Date: 23.11.2023).

The authors are responsible for the selection, accuracy of given information, citations, proper names, geographical names and other data.

Publishing: 2-4 issues a year. Languages: Ukrainian, English, Romanian.

Address: Ukraine, 58000, Chernivtsi, Heroiv Maidanu str., 3, Department of Social Sciences and Ukrainian Studies. Tel.:(0372) 520871. **E-mail:** snim@bsmu.edu.ua; society@bsmu.edu.ua

The electronic version of the journal is available on the Web sites: <http://apsnim.bsmu.edu.ua>; <http://doaj.org> (DOAJ); <http://www.irbis-nbu.gov.ua> (National V. Vernadskij library web-site); <http://e-apsnim.bsmu.edu.ua> (OJS); <https://journals.indexcopernicus.com/representative/issue/list> (Copernicus ICI).

**ПОЕТИЧНИЙ СИНТАКСИС ВІРШОВАНИХ ТВОРІВ СИДОРА
ВОРОБКЕВИЧА ОСТАННЬОГО ПЕРІОДУ ТВОРЧОСТІ
(1876-1903)**

Тетяна НИКИФОРУК, Олександр РАК

Буковинський державний медичний університет, Чернівці (Україна)

kuryluk235@ukr.net

**POETIC SYNTAX OF SYDOR VOROBKEVYCH'S POETIC
WORKS OF THE LAST PERIOD OF HIS CREATIVITY
(1876-1903)**

Tetyana NYKYFORUK, Oleksandr RAK

Bukovinian State Medical University, Chernivtsi (Ukraine),

ORCID ID:0000-0003-1840-3580

Nykyforuk T., Rak O. Poetic syntax of Sydor Vorobkevych's poetic works of the last period of his creativity (1876-1903). An important role in the expression of Sydor Vorobkevych's poetic language is played by syntactic means. **Goal.** To investigate the functioning of poetic syntax in the poetic works of Sydor Vorobkevych of the third period of creativity (1876-1903). Research **methods** are predetermined by the purpose and tasks of the work, the object of research and are complex. The hermeneutic method and the method of slow reading (the method of receptive poetics) were practiced, aimed to reveal S. Vorobkevych artistic means, interpret his works. Formal method based on the use of statistics, quantitative processing of the material, aimed to analyze the aspects of versification, has been applied. Particular attention should be paid to the „frequency coefficient» principle (FC), which is the ratio of the poetic element to the number of lines and was practiced in the works of V. Pivtorak, O. Romanytsya and R. Pazyuk. This approach made it possible to obtain objective conclusions regarding the various components of poetry of the writer. **Scientific novelty.** For the first time in Ukrainian literary studies, a comprehensive study of the poetics of S. Vorobkevych's poetic works was carried out; they are analyzed in terms of poetic syntax. **Conclusions.** Syntactic means play an important role in understanding of the poetic language of the artist. Repetitions, among which the anaphores dominate are the ingredients of poetic syntax. Mostly, its use falls on the third period of creativity of the poet (FC – 0,04). Since this period is the most rich in creativity achievements, we will show the dynamics of several more figures: the refrain (I period – 0.002, II – 0.001, III – 0.002), the take-up (I period – 0.002, II – 0.008, III – 0.008), condilk (I period – 0,005, II – 0,005, III – 0,01). The selection of stylistic figures in S. Vorobkevych works is quite rich. In rhymed poetry, Rhetorical questions, inversion, antithesis, enzhambeman, ellipsis, figurative parallelism, anadiplosis, asiadeton, polysindeton, pleonamism, anastrophe, likasaprene, polyptot, imprecation, climax, symposium etc. were practiced by Bykovynian poet.

Key words: *S. Vorobkevych, poetics, poetic syntax, rhetorical questions, inversion, antithesis, enzhambeman, ellipsis, figurative parallelism, anadiplosis, asiadeton, polysindeton, pleonamism, anastrophe, likasaprene, polyptot, imprecation, climax, symposium.*

Вступ. Важливу роль в увиразненні поетичної мови Сидора Воробкевича відіграють синтаксичні засоби. У статті вперше в українському літературознавстві з'ясовано особливості розвитку поезики віршованих творів С. Воробкевича в аспекті поетичного синтаксису. Для цього проаналізовано наукову літературу, пов'язану з дослідженням елементів поезики віршованих творів С. Воробкевича. Вивчено погляди автора щодо форми поетичного тексту. Визначено роль сторонніх впливів на поезію С. Воробкевича в аспекті поезики.

Матеріалом дослідження слугували віршовані твори С. Воробкевича, розміщені в найповнішому на сьогодні тритомному виданні О. Маковея. Використано друковані і недруковані твори, що вирізняються специфічними синтаксичними ознаками.

Мета. Дослідити функціонування поетичного синтаксису у віршованих творах Сидора Воробкевича третього періоду творчості (1876-1903 рр.)

Методи дослідження зумовлені метою та завданням статті, об'єктом дослідження і мають комплексний характер. Для висвітлення художніх засобів С. Воробкевича, й інтерпретації його творів використано герменевтичний метод і метод повільного

прочитання (метод рецептивної поезики). Для аналізу аспектів віршування застосовано формальний метод, який базується на використанні статистики, кількісної обробки матеріалу. На особливу увагу заслуговує використаний у працях В. Півторака, О. Романиці та Р. Пазюка принцип „частотного коефіцієнту» (ЧК) – відношення поетичного елемента до кількості рядків. Такий підхід дає змогу зробити об'єктивні висновки щодо різних складників поезики письменника. **Наукова новизна.** Уперше в українському літературознавстві здійснено комплексне дослідження поезики віршованих творів С. Воробкевича; їх проаналізовано в аспекті поетичного синтаксису.

Вивчення публікацій, дотичних до теми дослідження, показало, що найціннішими з них є матеріали О. Маковея, В. Лесина та О. Романця, П. Никоненка, М. Бондаря, П. Никоненка та М. Юрійчука. Запропоновано таку періодизацію поетичної творчості С. Воробкевича: 1863-1867 рр.; 1868-1875 рр.; 1876-1903 рр. (в останньому періоді виділяємо два підперіоди: 1876-1891 та 1892-1903 рр.).

Виклад основного матеріалу. У віршованих творах С. Воробкевич часто вдається до використання анафори (ЧК – 0,023): Чи то рано, чи у вечер, / Чи де

при роботі, / чи то в церкві, домі божім, / чи при гри охоті / Як у щастю дні за днями / Минають тобі, / Як не знаєш, що то слези / Кроваві, гіркі¹. У наведеному уривку маємо приклад рядкової анафори. Stroфічну анафору поет використав у поезіях, „Збудилась Русь»,», „Заграй, ти цигане старий...», у поемах, „Нечай»,», „Іван з Путилова». Спорадично С. Воробкевич використовує апострофу (ЧК – 0,001) Апострофа – це, „ звернення поета з висловом свого почуття чи до дійової особи, чи до самого себе, чи до неживих предметів або абстрактних понять, оживотворених його уявою»². Наприклад: Ой зборівське ляцке слово, / мов на морі піна, / ой щербата твоя доля, / люба Україно!³; Носи ся, звучна пісне, / від сівера на юг... / Вісти, що Буковина / вже взяла в руки плуг⁴. Рідше поет використовує епіфору (ЧК – 0,001): Ой на ринок – базар та зібрав ся народ, / стоїть мовчки, мовчки дожидає. / Ой чого-ж то народ, чого дожидає? / чи то пан Хмельницький раду іззиває? / Пан гетьман Хмельницький ради не ззиває⁵. Фіксуємо приклад рядкової епіфори. У поета наявна і строфічна епіфора, яка може прирівнюватися до рефрена⁶. Наприклад: То з тихої могили / Дух руський ся збудив, / І мов ті моря хвилі / По краю ся розлив!.. / Бо в красній Буковині / Дух руський ся збудив, / І мов ті моря хвилі / По краю ся розлив⁷. В. Домбровський виділяв ярмо як окрему стилістичну фігуру, зауважуючи, що: „ В українському писемному стилі дуже рідко стрічається фігура, znana в античності під ім'ям (ярмо), яка твориться об'єднанням двох підметів одним присудком (ніби спряжені в одному ярмі), хоч синтаксично цей присудок належить тільки до одного з них»⁸. У С. Воробкевича фіксуємо низку прикладів такої фігури: Пам'ятаєш, рідний брате, / Як в садочку ми ся грали, / Горді замки з верболосу / І з ліщини будували⁹; Та жаль лиш, що тут закопають / В чужій, у далекій землі, / Що тут ані ньєнка старенька, / Ні мила не плаче по мні¹⁰. Дуже часто

С. Воробкевич використовує риторичні запитання (ЧК – 0,013), напр.: Під Збаражем, під Корсунем, Жовтими водами? / За що ж ще і ти смієшся / Та над козаками?¹¹. В. Домбровський виділяє оклик як, „ вираз почуття в коротких, ядерних [змістовних, влучних, виразних], повних змісту словах, з яких кожне означає повну думку»¹², напр.: Гей! до плуга! Як то з-давня, / Руси мила, Руси славна, / Бог pomoже, хліб ся вродить... / Глянь: зоріє! Сонце сходить¹³; Знамените, Воробкевичеве: Мово рідна, слово рідне, / Хто вас забуває, / Той у грудях не серденько, / Тільки камінь має¹⁴. Автор, „ Української стилістики і ритміки» стверджував: „ Коли на поставлене запитання йде відповідь, що поясняє обставини, пов'язані з ходом акції, відповідь звичайно від імени самого автора, то таку фігуру називають апокризою, бо в ній уся вага лежить якраз у відповіді»¹⁵. Приклади апокризи у С. Воробкевича: Пам'ятаєш той поточок / І леваду коло хати? / Се був наш Дніпро широкий / І наш степ, щоб воювати. / Пам'ятаєш того діда, / Що нераз співав у свято? / Кобзарем его ми звали / А він знав пісень багато¹⁶. У поетових віршованих творах цього періоду фіксуємо епізевксис (безсистемні повтори) частотний коефіцієнт – 0,01: Хлопче милий, хлопче любий, одну просьбу маю: /...Вчера мото цар скарав мя, вчера, любий хлопче, / Згасне вже на віки вічні мої старі очи¹⁷. ЧК використання парантези (обірваності думки) становить 0,0007. Наприклад: Я тут в'яну і зітхаю, / горе зношу самотою, / а ти, брате, – добре знаю – / очи росиш там слезою¹⁸. В. Домбровський стверджував, що причиною появи парантези є переривання думки, для того щоб у формі іншого незалежного речення сказати щось таке, що треба було сказати раніше або пізніше, а отже, на думку теоретика, така фігура є стилістичною хибою. Дослідник уточнював: „ Однак парантези поетичного і риторичного стилів, що є впливом душевного зворушення, в якому одна думка

¹ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 88 [in Ukrainian].

² Dombrovskiy V. Ukrainska stylistyka i rytmika. Ukrainska poetyka [Ukrainian stylistics and rhythm. Ukrainian poetics], Drohobych: «Vydavnycha firma Vidrozhennia», 2008, P. 143 [in Ukrainian].

³ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 276 [in Ukrainian].

⁴ Ibidem, P. 76.

⁵ Ibidem, P. 278.

⁶ Nykyforuk T. Poetyka S. «Vorobkevycha: (stylistychni fihury druhoho periodu tvorchoosti)» [Poetics of S. Vorobkevich: (stylistic figures of the second period of creativity)], *Naukovyi visnyk Chernivetskoho natsionalnoho universytetu imeni Yuriia Fedkovycha: [zb. nauk. prats]* [Scientific Bulletin of Yuriy Fedkovich Chernivtsi National University], Chernivtsi: Chernivetskyi nats. un-t, 2016, Vyp. 782, Slovianska filolohiia, P. 50-57 [in Ukrainian].

⁷ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 77 [in Ukrainian].

⁸ Dombrovskiy V. Ukrainska stylistyka i rytmika. Ukrainska poetyka [Ukrainian stylistics and rhythm. Ukrainian poetics] Drohobych: Vydavnycha firma «Vidrozhennia», 2008, P. 134 [in Ukrainian].

⁹ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 77 [in Ukrainian].

¹⁰ Ibidem, P. 319.

¹¹ Ibidem, P. 283.

¹² Dombrovskiy V. Ukrainska stylistyka i rytmika. Ukrainska poetyka [Ukrainian stylistics and rhythm. Ukrainian poetics] Drohobych: Vydavnycha firma «Vidrozhennia», 2008, P. 142 [in Ukrainian].

¹³ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 80 [in Ukrainian].

¹⁴ Ibidem, P. 80

¹⁵ Dombrovskiy V. Ukrainska stylistyka i rytmika. Ukrainska poetyka [Ukrainian stylistics and rhythm. Ukrainian poetics] Drohobych: Vydavnycha firma «Vidrozhennia», 2008, P. 147 [in Ukrainian].

¹⁶ Vorobkevych I. Tvory: u 3 t. [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 78 [in Ukrainian].

¹⁷ Ibidem, P. 321.

¹⁸ Ibidem, P. 78.

неначе переганяє другу, мають емоційно-фігуральний характер»¹⁹: За гетьманом грізно народ поглядає, / мовчить: що гадає? Те Бог тільки знає!²⁰. Уміло використовував С. Воробкевич фігуру підхоплення: Марусенька мліє. / Мліє, нїє, розпадаєсь, / На степ поглядає²¹; Жона та всього мала, / Не мала лиш одно, / Без чого всі маєтки, / Все золото – добро²². Частотність підхоплення у творах С. Воробкевича цього періоду становить 0,008. Поширеними в поетичній творчості С. Воробкевича є антитези. ЧК антитези становить (0,01), наприклад: Дитино рідненька, що сталося з тобов? / І днину і нічку долинов, горов²³. Звичними у віршах буковинського поета є фігури полісиндетону (багатосполучниковості) й асиндетону (безсполучниковості). Полісиндетони в С. Воробкевича виглядають так: І ти, Руси буковинська, / Довгий час дримала / Та під ледом і снігами / в'яла і стогнала. / Як природа, пробудися / І до праці раз возьми ся! / Доста спати, пора встати / І роботу починати²⁴; Там зібралась – позбігалась / вбогая сірома, і Данило і Микита, / Сава, Кость і Хома, / І старії й молодії / На раду зібрались²⁵. Фігура асиндетону наявна у творі, Жовняр»: Гуділи, гриміли гармати, / Кривавий, горячий був день; / Завзято враги нападали, / Стинали, рубали ся в пень / Всі трави, мурави блищали / Червоно у сонця лучах, / На право й на ліво лежали / Жовніри поранені – страх!²⁶. Експлікуємо у творчості поета цього періоду й імпрекацію (прокляття). Ця фігура наявна у поемах: „Нечай»,„ Драгоманка»,„ Над ставочком...»,„ Скаменіла багачка»,„ Отсе вам дар, старцюги, / Гризіте хліб отсей!» / І кинула їм камінь, – / «І геть мені з очей!» / «Щоб каменем ти стала!» Шепнула і пішла / Вдова нещасна, бідна / Й дитинонька мала²⁷. Частотний коефіцієнт етимологізації (вживання однокореневих слів із нетотожними сучасними значеннями і схожим звучанням) становить 0,01: Ще дитиною в городі / Рожу посадила / Дівчинонька, щоб дівочий / Город прикрасила. / Буйна буря, град і туга / Частенько спадали, / Бідній рожі процвітати / В городі не дали... / Вже й дівчина, мов калина, / Цвитепроцвітає / Вже і серце дівочєє / Козака кохає...²⁸. Неодноразово поет використовував кондублікацію – „ кількаразове, без інтервалу, повторення слова в реченні чи рядку, подвоєння на початку рядка чи речення»²⁹. Крім того,

як зауважує А. Ткаченко, це ще може бути епімона. Натомість В. Домбровський називав таку фігуру епаналепсою – „ повторенням якогось слова (або групи слів, що означають один образ) безпосередньо по собі або в різних місцях того самого вірша, строфи...»: Ой у місті, в місті, в славнім Чигирині, / Ой та рано, дуже пораненько, / Ой на ринок – базар та зібрався народ, / Стоїть мовчки, мовчки розкидає³⁰. У віршованій творчості С. Воробкевича фіксуємо також епімону (повторення без інтервалу). ЧК цієї фігури – 0,004: Купить тобі і намисто / Золоте, золоте, / Подаруй му твоє серце / Молоде, молоде³¹. Простежуємо звернення поета до паралелізму: / Ой у князя у світлиці не сонечко сяє, / Гарна доня Драгоманка косу розплітає³². Наведені приклади підтверджують, що поетичне мовлення завжди позначене підвищеною емоційністю та образністю, насичене тропами, стилістичними фігурами.

Висновки. Частотність використання синтаксичних фігур у цей період така: анафора (ЧК – 0,04). Частотність рефрену, антитези, риторичних запитань, анжамбеманів становить 0,02. Частотність кондублікацій, епізевксисів, інверсій, риторичних вигуків, закликів, стверджень, звернень – 0,01. Використано плеоназм (ЧК – 0,009), підхоплення (0,008), оклик (0,007), ампліфікацію (0,0006); еліпс, поліпсоту, полісиндетон, тавтологію, градацію (0,005 кожної); епанастрофу, асиндетон (0,004); імпрекацію (0,003); епіфору, анастрофу, діалогізм (0,002); паралелізм, симплоку, силепсис (0,001); лейкасапрен – 0,0008.

Складниками поетичного синтаксису є повтори, серед яких домінують анафори. Найчастіше її використання припадає на третій період творчості поета (ЧК – 0,04). Оскільки цей період є найпліднішим, наведемо динаміку ще кількох фігур: рефрен (І період – 0,002, ІІ – 0,001, ІІІ – 0,002), підхоплення (І період – 0,002, ІІ – 0,008, ІІІ – 0,008), кондублікація (І період – 0,005, ІІ – 0,005, ІІІ – 0,01). Добір стилістичних фігур у С. Воробкевича доволі багатий. У віршах буковинця зафіксовано риторичні запитання, інверсію, антитезу, енжамбеман, еліпс, образний паралелізм, анадиплосис, асиндетон, полісиндетон, плеоназм, анастрофу, лайкасапрен, поліпсоту, імпрекацію, клімакс, симплоку та ін.

¹⁹ Dombrovskiy V. *Ukrainska stylistyka i rytmika. Ukrainska poetyka* [Ukrainian stylistics and rhythm. Ukrainian poetics] Drohobych: Vydavnycha firma «Vidrodzhennia», 2008, P 132 [in Ukrainian].

²⁰ Vorobkevych I. *Tvory: u 3 t.* [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 278 [in Ukrainian].

²¹ Ibidem, P. 83.

²² Ibidem, P. 313.

²³ Ibidem, P. 235.

²⁴ Ibidem, P. 80.

²⁵ Ibidem, P. 280.

²⁶ Ibidem, P. 318.

²⁷ Ibidem, P. 314.

²⁸ Ibidem, P. 94.

²⁹ Tkachenko A. *Mystetstvo slova: Vstup do literaturoznavstva: [pidruchnyk*

studentiv humanitarnykh spetsialnostei VNZ] [The art of words: Introduction to literary studies] 2-e vyd., vypr. I dopovn, Kyiv: Kyivskiy universytet, 2003, P. 271 [in Ukrainian].

³⁰ Vorobkevych I. *Tvory: u 3 t.* [Works: in 3 volumes], Lviv: Prosvita, 1909, T. 1, P. 278 [in Ukrainian].

³¹ Ibidem, P. 293.

³² Ibidem, P. 272.

Тетяна Никифоруk – кандидат філологічних наук, доцент кафедри іноземних мов Буковинського державного медичного університету. Відповідальний секретар українсько-румунського наукового журналу «Актуальні питання суспільних наук та історії медицини». Автор понад 150 науково-методичних публікацій. Коло наукових інтересів: теорія віршованості загалом та поетика віршованих творів С. Воробкевича, українська, латинська та англійська медична термінологія.

Tetyana Nykyforuk – PhD, Associate Professor of the Department of Foreign Languages in Bukovinian State Medical University. Author of over 150 scientific and methodological articles. Executive secretary of Ukrainian-Romanian scientific journal «Current Issues of Social Studies and History of Medicine». Scientific research interests: the creation of poetry and

poetics of S. Vorobkevych's verses, Ukrainian, Latin and English medical terminology.

Рак Олександр – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри іноземних мов Буковинського державного медичного університету. Автор та співавтор численних навчально-методичних праць у галузі філології та педагогіки.

Rak Oleksandr – Candidate of Philological Sciences (PhD), Head of the Department of Foreign Languages, Bukovinian State Medical University. Author and co-author of numerous educational and methodological works in the field of philology and pedagogy.

Received: 01.11.2023

Advance Access Published: December, 2023

© T. Nykyforuk, O. Rak, 2023